

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата економічних наук, доцента

Руденка Сергія Валентиновича

на дисертаційну роботу **Романашенко Ірини Олександрівни**

«МЕХАНІЗМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В МЕНЕДЖМЕНТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА»,

виконану для здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

***Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами,
планами, темами***

Інноваційний розвиток є однією з ключових передумов підвищення конкурентоспроможності, адаптивності та стійкості сучасних підприємств. В умовах прискорення технологічних змін, цифровізації бізнес-процесів і зростання невизначеності ефективність інноваційної діяльності значною мірою визначається якістю управлінських рішень та здатністю підприємства своєчасно реагувати на зміни внутрішнього і зовнішнього середовища.

Важливою основою таких рішень виступає інформаційна підтримка, яка забезпечує формування, оброблення та використання релевантної інформації для управління інноваційними процесами. Водночас фрагментарність інформаційних потоків, нерівномірність доступу до даних та інформаційна асиметрія можуть знижувати обґрунтованість управлінських рішень і стримувати реалізацію інноваційного потенціалу підприємства.

За таких умов актуалізується необхідність удосконалення механізмів формування та функціонування інформаційної підтримки управлінських рішень, розвитку інформаційних систем та забезпечення їх безпеки. Комплексне вирішення

цих завдань створює передумови для підвищення ефективності менеджменту інноваційного розвитку та визначає актуальність обраного напрямку дослідження.

Важливість представленого дисертаційного дослідження посилюється також тим, що його виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування Державного біотехнологічного університету за темою «Стратегічні засади розвитку систем управління інноваційно-інвестиційною та господарською діяльністю суб'єктів господарської діяльності (фундаментальна)» (№ державної реєстрації 0122U201108).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій

Наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи Романащенко Ірини Олександрівни ґрунтуються на використанні широкої інформаційної бази. Обсяг опрацьованої наукової літератури, зібраний фактичний матеріал та власні напрацювання автора дозволили логічно викласти матеріал та зробити конкретні пропозиції.

Достовірність результатів дисертаційної роботи підтверджується детальним викладом змісту запропонованих методичних положень, логікою використання ґрунтового математичного апарату та адекватним характером прикладних розрахунків.

Сформульовані основні положення та висновки здобувача є достатньо обґрунтованими, в першу чергу, це стосується елементів наукової новизни, належний рівень оцінки яких забезпечується: побудовою чіткої логічної структури роботи через адекватну постановку і вирішення завдань дослідження; використання системного підходу до об'єкта та предмета дослідження, а також застосування достатньої кількості загальних і спеціальних методів наукових досліджень із врахуванням і глибоким розумінням сутності об'єкта дослідження, опрацюванням належної кількості спеціальної наукової літератури, зокрема, праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених щодо даної проблематики, публікацій у фахових виданнях, результатів тематичних, аналітичних досліджень вчених-економістів.

Таким чином, можемо констатувати, що структура роботи – логічна і завершена. Зміст дисертаційної роботи, який, безперечно, відповідає назві теми та предметно-об'єктній сфері дослідження, засвідчує її завершеність. Через усі розділи простежується послідовність розв'язання важливого науково-практичного завдання, що пов'язане з обґрунтуванням теоретичних і методичних положень, розробкою науково-практичних рекомендацій щодо формування та функціонування механізмів інформаційної підтримки управлінських рішень у менеджменті інноваційного розвитку підприємства.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів

На особливу увагу заслуговує запропоноване авторкою «вперше» концептуальне бачення механізмів інформаційної підтримки управлінських рішень як цілісної динамічної системи, зорієнтованої на зниження невизначеності інноваційної діяльності. Науково обґрунтованою є циклічна модель трансформації даних в управлінські рішення та інновації, що дає змогу більш комплексно розкрити роль інформаційної системи у менеджменті інноваційного розвитку.

Позитивної оцінки заслуговує удосконалення методичних засад інформаційної підтримки інноваційних рішень, зокрема в частині оцінювання їх економічних наслідків та взаємозв'язку з конкурентоспроможністю підприємства. Науковий інтерес становить також розширена класифікація інформаційних асиметрій, яка дозволяє системніше враховувати причини, форми прояву та наслідки інформаційної нерівномірності під час прийняття управлінських рішень.

Вартими уваги є запропонований підхід до визначення тенденцій інноваційного розвитку через оцінювання ефективності та життєвого циклу конкурентних переваг, а також виокремлення контурів інформаційного забезпечення, доступності та захисту інформації. Зазначені положення мають належний рівень наукової обґрунтованості та розширюють методичний інструментарій управління інноваційним розвитком підприємства.

У сукупності зазначені вище та інші положення наукової новизни дослідження формують цілісне наукове бачення інформаційної підтримки управлінських рішень та характеризуються логічною взаємопов'язаністю і належним рівнем теоретико-методичної обґрунтованості.

Практична цінність отриманих результатів полягає у можливості їх використання під час модернізації корпоративних інформаційних систем, організації внутрішніх і зовнішніх інформаційних потоків, інтеграції цифрових аналітичних інструментів, формалізації процедур стратегічного вибору, підвищення обґрунтованості управлінських рішень та побудови систем інформаційної безпеки, орієнтованих на збереження інтелектуального капіталу й забезпечення комерціалізації інновацій.

Повнота опублікування та достовірність основних положень дисертації

Наукові положення, висновки й рекомендації, що сформульовані в дисертації, є достовірними. Достовірність забезпечено використанням значного обсягу матеріалів офіційної статистики України і підтверджується глибоким аналізом фундаментальних наукових праць зарубіжних та вітчизняних вчених з проблематики інформаційної підтримки управлінських рішень та менеджменту інноваційного розвитку підприємств. Робота характеризується комплексним використанням загальнонаукових та спеціальних засобів теоретичного та емпіричного пізнання, використанням системного комплексного підходу.

Представлені в дисертації теоретичні й методичні результати відрізняються глибиною аналізу, коректністю формулювання пропозицій щодо практичного використання, науковою новизною.

Висновки, методичні підходи, а також відповідні елементи наукової новизни з достатньою аргументованістю знайшли відображення в публікаціях автора. За темою дисертації опубліковано 16 наукових праць, у тому числі: 3 статті у вітчизняних наукових фахових періодичних виданнях, зарахованих для захисту, та

13 публікацій апробаційного характеру в інших наукових виданнях, матеріалах міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій, форумів та семінарів.

Кількість, обсяг і якість друкованих праць надають авторці право публічного захисту дисертації.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертація Романащенко Ірини Олександрівни містить анотацію, зміст, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в чіткій логічній послідовності відповідно до поставлених завдань. Оформлення дисертації відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами).

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

Дисертація є самостійно написаною кваліфікаційною науковою працею із науково обґрунтованими висновками та рекомендаціями. На використані ідеї, результати й тексти інших авторів наведено відповідні посилання. У роботі відсутнє привласнення чужих ідей та результатів без оформлення належного цитування. Таким чином, вважаємо, що у дисертаційному дослідженні Романащенко Ірини Олександрівни відсутнє порушення академічної доброчесності.

Зауваження та дискусійні положення дисертаційної роботи

В цілому позитивно оцінюючи наукове та практичне значення одержаних результатів дисертації, слід звернути увагу на деякі дискусійні положення і окремі недоліки, серед яких вважаємо за необхідне відмітити такі:

1. У роботі докладно розкрито зміст інформаційної підтримки та її структурні компоненти. Для посилення прикладної спрямованості доцільно було б

запропонувати типову «карту інформаційного рішення», яка б поєднувала конкретне управлінське завдання, необхідні дані, джерела, відповідальних осіб, критерії якості та очікуваний результат.

2. Запропонований підхід до оцінювання якості, достатності та релевантності інформації є логічним, однак потребує подальшої формалізації порогових значень або шкал, за якими менеджер може визначити готовність інформаційного масиву до використання у критичному інноваційному рішенні.

3. У дослідженні доцільно було б ширше відобразити відмінності інформаційної підтримки для підприємств різного розміру та цифрової зрілості, оскільки вимоги до архітектури інформаційної системи, компетентностей персоналу та витрат на аналітичну інфраструктуру для малого, середнього й великого бізнесу суттєво відрізняються.

4. Положення щодо ефективності інформаційної підтримки могли б бути підсилені розрахунком економічного ефекту від скорочення часу прийняття рішень, зниження кількості помилкових інноваційних рішень або підвищення частки успішно комерціалізованих інновацій.

5. Окремі положення дисертації потребують редакційного уточнення з огляду на наявність поодиноких стилістичних повторів, складних синтаксичних конструкцій і технічних неточностей в оформленні ілюстративного матеріалу, що, однак, не впливає на зміст та обґрунтованість отриманих результатів.

Зазначені зауваження мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

Загальний висновок

Дисертація Романащенко Ірини Олександрівни на тему «Механізми інформаційної підтримки управлінських рішень в менеджменті інноваційного розвитку підприємства» є завершеним, цілісним і самостійно виконаним науковим дослідженням. Робота відзначається достатньо високим теоретико-методологічним

рівнем, містить положення наукової новизни та має теоретичне й практичне значення. Основні положення та отримані результати дисертації достатньо повно висвітлені в опублікованих наукових працях здобувача.

З огляду на актуальність теми, наукову новизну, практичну цінність результатів дослідження та відповідність дисертації вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, здобувачка Романащенко Ірина Олександрівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» з галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Державного біотехнологічного університету

Сергій РУДЕНКО